Haemophilus influenzae type b တိးကွတၢ်ဆါတကလု၁် (Hib) ဒီး meningococcal group C ခိဉ်န္ဝ်သလီတၢ်ဆါ

health

KAREN

တၢ်ဝှာ်တာ်ကို၊ဘဉ်ဃးကသံဉ်ဒီသဒာ

ဒီတကိၢ ကသံဉ်ဒီသဒာ တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲ၊ ဟ့ဉ်ဝဲဒဉ် ကသံဉ်ဒီသဒာ လာ **Hib** ဒီး Meningococcal C အတၢ်ပဉ်ဖိုဉ်ခံခါအဂ်ီ၊ လာအတလာဉ်တူဉ် လာဉ်စု၊ဘဉ် ဒ်သိး ကထီဒါဝဲ Haemophilus influenzae type b (Hib) ဒီး **meningococcal group C** တၢ်ဆါလာ ဖိသဉ်အိဉ် ၁၂ လါ အဂ်ီ၊တဖဉ်လီ၊.

Hib

တချူးခံးလာ တါဆာနဝ်လီ၊ ကသံဉ်ဒီသဒာ ဖဲ ၁၉၉၃ နံဉ် ဒီးဘဉ်နှဉ် Hib ကဲထိဉ်ဝဲ တါဘဉ်ယိဉ် ဒိဉ်မးလာ သးသမုအဂိါ လာအဘဉ်ကူဝဲ ဖိသဉ် လာယဲါနံဉ် အဖီလဝ် သူဉ်တဖဉ် အဂိါလီ၊.

Hib အကဲထိဉ်ဝဲ ခိဉ်နဝ်သလီတာ်ဆါ (တာ်အသလီ လာအကာဘာဝဲ ခိဉ်နဝ်နှဉ် ညီးထိဉ်ဝဲ), epiglottitis (ပူးဖိဆံး ဒီးကလံးပီး ခိဉ်ထီးနှဉ် ညီးထီဉ်ဝဲ) ဒီးပသိဝ်တာ်ခုဉ်ဘဉ်လီး. တာ်ဝဲအံး ဒိဉ်ထိဉ်ဝဲ ချွဒ်ဉ်မႈ ဆာပှာဆူတာ်သံ သုဝဲလီး.

တာ်ဆါလာ အကဲထိဉ်ဝဲလာ Hib နှဉ် ဂုၤလီးအသးသ္ဝဲလာ တာ်ကူး, မ့တမ္ တာ်ကခွဲ, မ့တမ္ တာ်ဘဉ်ခွါဝဲဒီး ပုၤဘဉ်တာ်ဆါ တဂၤအံ၊ အထံအနိ လာအနါစ္၊ဒီး အကိဉ်ယူ၊်နှဉ်လီ၊. တာ်မှာ်ကီးအမံ၊ ဒ်အံ၊ဘဉ်ဆဉ်, Hib မ္iဝဲဒဉ် တာ်အယာ်တဖဉ် ဒီးအက္ကာ်အဂီးတမ္iဝ် ဒ်တီးက္မွ လာအကဲထိဉ်ဝဲ လာတာ်အယာ်နှဉ်ဘဉ်.

Meningococcal group C

Meningococcal group C တာ်ဆါအံ၊ မှာ်တာ်ဆါအယာ် လာအကဲထိဝ်ဝဲလာ Neisseria ခိဉ်နှင်အသလိ ပူးနှာ်လီ၊. တာ်ဆါအံ၊ အိဉ်ထိဝ်ဝဲ ဖဲတာ်အယာ် လာအအိဉ်ဝဲလာ ကိဝ်ယူာ်တိပူ၊အံ၊ နဝ်လီ၊ဝဲဆူ သွံာ်ကြို၊ပူ၊ ဒုကဲထိဝ်ဝဲ သွံာ်အယာ် (တာ်ဆါလာသွံာ်ကြို) မှတမှာ် ခိဉ်နှဝ်သလိဝ်ညိုး (ခိဉ်နှဝ်သလိ အတာ်ကားဘာ အဘွာ့ဝ်တဖဉ်ညီး). တာ်ဆါအံ၊ ကဲထိဝ်ဝဲ တာ်ဘည်ယိဉ်ခိဉ်မူးလာ ဖိသည်လာ ယာ်နံဉ်အဖီလဝ်တဖဉ် ဒီးသးစာဖိ လာအသားအိဉ် ၁၁ တု၊ ၂၁ နံဉ်သည်တဖဉ်အင်္ဂါလီ၊.

Meningococcal တါဆါအယါအံ၊ ဂုလီ၊အသးသ္ ထဲဒဉ်လ၊ ပုလာအဘဉ်ထွဲညီနါ, ဘူးဒီးပု၊, ဟံဉ်ဖိယိဖိ ဒီးပတါဘဉ်ထွဲ ဘူးဘူးတံါတံါ ဒီးပု၊လာအဘဉ် တါဆါတဂၤအံ၊ လာအနါစု၊ ဒီးကိဉ်ယူါဘိ အထံတဖဉ်အယိလီ၊.

Hib နီ: meningococcal C ကသံဉ်ဒီသဒာ

Hib ကသံဉ်ဒီသဒာ လိဉ်ဘဉ်ဝဲလာ နကဘဉ်ဟံးနားအီး တဘူးဘို ဒ်သီး အတာ်ဒီသဒာ ကဂ္ဂ၊ဝဲ, မှမှာ် meningococcal C နှဉ်လိဉ်ဝဲ တဘိုဇ်းလီး. Hib အကသံဉ်ဒီသဒာ လာတာ်ဟ္ဉာအီး အဆိကတာဂ်တဘို့နှဉ် မှာ်ဝဲလာ ဖိသဉ်ဆံး ခံလါ, လွှာ်လါ, ဒီးယုလါ လာတာ်ယါယုဉ်ဝဲ ကသံဉ်ဒီသဒာတာ်ဆါ တဖဉ်လာ အမှာ် diphtheria, tetanus, whooping cough, hepatitis B, polio နီ: Hib. Hib အကသံဉ်ဒီသဒာ လာတာ်ဟ္ဉာအီး လွံာ်ဘိုတဘို့နှဉ် တာ်ပင်ဖိုဉ် ယုဝ်အီးနီး meningococcal group C အကသံဉ်ဒီသဒာ ဖဲလာဖိသဉ်အိဉ်ဝဲ ၁၂ လါအကတာ်နှဉ်လီး.

တချူးဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢ တၢ်သမံသမီးကွာ်

တချူးလာဟံးနှင်္ဂ ကသံဉ်ဒီသဒာနှဉ်, တဲဘဉ်နကသံဉ်သရဉ် မ့တမ့်၊ သရဉ်ဖိလာ နဖိမ့်၊ –

- 🔲 အိဉ်တဆူဉ်ဘဉ်ဖဲ ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒၢမုါ်နံ၊ (တင်္ဂကိဉ်အိဉ်ဝဲအါန့်၊ ၃၈.၅ ဒံ၊ကဂုံ၊)
- 🔲 တူ်ာဘဉ်ဝဲ ကသံဉ်တာ်မးဘဉ်ဒိ ဒိဉ်မး လာကသံဉ်ဒီသဒာ တခါဝုးဝုး
- 🔲 တူ်ာဘာဝဲ ကသံဉ်တာ်မၤဘာဉ်နိ နိခုမႈ လာတာ်ဃါဃုဝ် ကသံခ်ိနီသဒာ တဖဉ်အဃိ
- 🔲 တူ်၊ဘဉ်ဝဲ တင်္ဂတမံ၊လင်္ဂလင်္၊ လၢအတဖိးဒီးအီ၊

Hib ဒီ: meningococcal C ကသံဉ်ဒီလဒာ အတါမၤတဉ်ဒီ လာအမၤညီနာ်အသးတဖဉ်

ကသံဉ်တာ်မ၊ဘဉ်ဒီ တဖဉ်မှာ်ဒဉ် တဆံးတက္ ာ ဒီးတမ၊အသး အါအါဒ်တာ်ဆါ လာအဒိဉ်အမုာ်တဖဉ်ဘဉ်. ကသံဉ်တာ်မ၊ဘဉ်ဒီအံ၊ ကစးထိဉ်အသးဖဲ တာ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒာ ဝံ၊အလိၢ်ခံ တသီခံသီ ဒီးကမ္ာ်ဝဲဒ် –

- အပူၤလီၢ်ထီဉ်, ထီဉ်ဂီ၊ ဒီးညိုးဝဲ ဖဲတာ်ဆဲးကသံဉ် အလီ၊
- တဘိုတခဵဉ်, ဖဲတၢဴဆဲးကသံဉ်အလိၢ် ကကိဉ်လိဉ်ဝဲ (ကိဉ်လိဉ်ထိဉ်) ကယံဉ်ဝဲ တဘျူးနွံ, တလိဉ်ဘဉ် တၢဴယါဘျႝဘဉ်
- တၢ်ကိၢ်ကအိဉ်ဝဲ တစဲးဖိ (တၢ်ကိၢ်ထိဉ်)
- အိဉ်တၢ်တဝံဉ်ဘဉ်
- အိဉ်တမုဝ်ဘဉ်, သးအ့န္, မဲဝ်ဖံးဃာ မ့တမ့်ာ လာဖိသဉ်အဂိ်ာ သးလီးဘုံး

သ္ပပာဆု၊ ကသံဉ်တာ်မ၊ဘဉ်ဒိ ဖဲဆဲးကသံဉ်ဝံ၊ အလိုာံခံ

- ပဉ်လီ၊ တၢ်ကံညှဉ်ဘဉ်စိဉ် လာအခုဉ်နှဉ် ဖဲတာ်ဆဲးကသံဉ်အလီာ်
- ဟုဉ်အိဖိသဉ်လၢ တၢ်ထံအါအါ ဒီးတၢ်ကိ်းမှာ်ထိဉ်နှဉ် တဘဉ်သီးကပြာ၊ ကူသီး အါအါတဂ္၊.
- ဟ့ဉ်ဒုံးအီ ဖိသဉ်လာ ပၤရၤစံၤတမီ လာက အိဉ်မုဉ်ထီဉ်က္၊ (တၢ်ဟ့ဉ်ကသံဉ် ကဘဉ်မှၢိဒဉ်ဒ် ဖိသဉ်အသးနံဉ်အသိး)

ကသံဉ်တာ်မၤဘဉ်ဒိ လာအမၤအသးစုၤ

တၢိမၤဘၣဒိ ကဲထိၣဝဲလၢ တၢိတဖိးဒီးအိၤ (အိဉ်ခီးဖဲ တၢိက္ခၢိမ္၊ဆါလီၢိန္၌ အစုၤကတၢ ၁၀ ပံးနံး ဖဲတၢိဆဲး ကသံဉ်ဒီသဒၢ ၀ံးအလီၢံခံ, ဘဉ်သှဉ်သှဉ် မုၢိလိဉ်ဘဉ်ဖုံး
တၢိပေါဘ္ခါအဂီၢ)

ကသံဉ်တၢ်မ၊ဘဉ်ဒိအံ၊ မ့ာ်ဆူဉ်ဝဲ မ့တမ့ာ် တပတုဝ်ဘဉ်, မ့တမ့ာ် နဘဉ်ယိဉ်တာ်နှဉ်, ဆဲးကိုးဘဉ် နကသံဉ်သရဉ် မ့တမ့ာ် လဲ၊ဆူ တာ်ဆါဟံဉ်တက္ာ်.

နကီးဝဲ ဘံၤထိရံယါ ကသံဉ်ဒီသဒၢ အတၢ်ပူးဖွဲး ဝဲၤကိုၤ SAEFVIC ဖဲနီ႞ဂံ၊ (၀၃ ၉၃၄೮ ၄၁၄၃) နီ႞ဂံါအံၤ နကီးအီၤန္ဂါဝဲဖဲ ဂီၤ ၁၀ နဉ်ရံဉ် တုၤဟါ ၄ နဉ်ရံဉ် ဒီးနပၥ်တ္၊ နတၢ်ကစီဉ် တဘိုဂ္၊သဝဲ ဖဲလၢ ဆၢကတီ၊အဂၤတဖဉ်နဉ်လီၤ. တၢ်မၤဝဲၤကို၊အံၤ တဟ္ဉ်ဝဲ ဂုၢိဂီၢိအူ တၢ်မၤစၢၤ ဆူပုၢတူ်ဘဉ် ကသံဉ်တၢ်မၤဒိ တဖဉ်အအိဉ် တဘိုယီဘဉ်.

တၢ်ဂ့ာ်တာ်ကို၊ အဂုဝ်အဂၤ

www.health.vic.gov.au/immunisation www.betterhealth.vic.gov.au

တၢ်ကွဲးကိုး ဒီးတၢ်တဲကိုး တၢ်မၤဝဲၤကိုၤ ကိုးဘဉ်ဖဲ ၁၃၁ ၄ဎဝ

နမ္ဂၢ်အဲဉ်ဒီး ဒီးန္နာ်ဘဉ် တၢ်ဂ့ၢ်အံ၊ လာလံဝ်က္ အက္•ာ်အဂီ၊ဘဉ်န္ဉဉ် ကွဲးအံမ့ဆု - immunisation@health.vic.gov.au

Authorised and published by the Victorian Government, 50 Lonsdale St, Melbourne. © Department of Health. November 2013 (1311005)

Haemophilus influenzae type b (Hib) and meningococcal group C disease

health

Immunisation information

The National Immunisation Program provides free combined Hib and meningococcal C vaccine for protection against *Haemophilus influenzae* type b (Hib) and meningococcal group C disease to children at 12 months of age.

Hib

Before the introduction of immunisation in 1993, Hib was the most frequent cause of life-threatening infection in children under five years of age.

Hib causes conditions such as meningitis (inflammation of the membranes covering the brain), epiglottitis (inflammation of the flap and the top of the windpipe) and pneumonia. These conditions can develop quickly and lead to death.

The disease caused by Hib is spread mainly through coughing or sneezing, or contact with secretions from the nose and throat of an infected person. Despite its name, Hib is a bacterium and is not a form of influenza (flu), which is caused by a virus.

Meningococcal group C

Meningococcal group C disease is a bacterial infection caused by the bacteria Neisseria meningitides. Dangerous invasive meningococcal disease occurs when bacteria that usually live in the throat enter the blood stream to cause septicaemia (infection in the blood) or meningitis (inflammation of the membrane covering of the brain). Groups at high risk for this disease include children under five and young people aged 15 to 25 years.

Meningococcal bacteria are only spread by regular, close, prolonged household and intimate contact with secretions from the back of the nose and throat of an infected person.

Hib and meningococcal C vaccine

Hib immunisation requires several doses of the vaccine to get good protection, whereas meningococcal C only requires one dose. The first three doses of Hib vaccine are given to babies at two, four and six months of age in a combination vaccine against diphtheria, tetanus, whooping cough, hepatitis B, polio and Hib. The fourth booster dose of Hib vaccine is given in combination with the single dose of meningococcal group C vaccine at 12 months.

Pre-immunisation checklist

Before immunisation, tell your doctor or nurse if your child:

- is unwell on the day of immunisation (has a temperature over 38.5°C)
- has ever had a serious reaction to any vaccine
- has had a serious reaction to any component of the vaccine
- has had a severe allergy to anything.

Common side effects of the Hib and meningococcal C vaccine

Side effects are generally mild and are much less frequent than the complications of the disease. Side effects can occur one to two days after vaccination and may include:

- soreness, redness and swelling at the injection site
- occasionally, an injection-site lump (nodule) that may last many weeks-treatment is not needed
- low-grade temperature (fever)
- loss of appetite
- unsettled, irritable, drowsy or tired behaviour in children.

Managing side effects after immunisation

- Place a cold wet cloth on the sore injection site.
- Give children extra fluids and do not overdress children if they are hot.
- Give paracetamol to reduce discomfort (note the recommended dose for the age of the child).

Extremely rare side effect

• A severe allergic reaction (stay at the clinic for at least 15 minutes following immunisation in case further treatment is required).

If reactions are severe or persistent, or if you are worried, contact your doctor or go to hospital.

You can call the Victorian vaccine safety service (SAEFVIC) on (03) 9345 4143. The line is attended between 10 am and 3.30 pm and you can leave a message at all other times. This service does not give immediate emergency management for a side effect.

Further information

www.health.vic.gov.au/immunisation www.betterhealth.vic.gov.au

Translating and interpreting service Call 131 450

To receive this document in an accessible format email: immunisation@health.vic.gov.au

Authorised and published by the Victorian Government, 50 Lonsdale St, Melbourne. © Department of Health. November 2013 (1311005)